

SF1645, 080211

$$\textcircled{1} \begin{cases} x + y + 2z = 9 \\ 2x + 4y - 3z = 1 \\ 3x + 6y - 5z = 0 \end{cases} \Rightarrow \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & 2 & 9 \\ 2 & 4 & -3 & 1 \\ 3 & 6 & -5 & 0 \end{array} \right) \begin{array}{l} \downarrow \textcircled{-2} \\ \leftarrow \textcircled{-3} \end{array}$$

$$\sim \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & 2 & 9 \\ 0 & 2 & -7 & -17 \\ 0 & 3 & -11 & -27 \end{array} \right) \downarrow \textcircled{-3/2} \sim \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & 2 & 9 \\ 0 & 2 & -7 & -17 \\ 0 & 0 & -1/2 & -3/2 \end{array} \right)$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} z = 3 \\ y = \frac{1}{2}(-17 + 7 \cdot 3) = 2 \\ x = 9 - 1 \cdot 2 - 2 \cdot 3 = 1 \end{cases}$$

Ekv. systemet har den
enda lösningen $x=1$
 $y=2$
 $z=3$.

2a) Alternativ i) 4 vektorer i \mathbb{R}^3 kan ej vara linjärt oberoende.

Alternativ ii)

Linjärt oberoende ifall

$$x_1 v_1 + x_2 v_2 + x_3 v_3 + x_4 v_4 = 0 \text{ endast då } \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

Således alltså lösning ifall

$$\left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 2 & 3 & 0 \\ 1 & 0 & 3 & 5 & 0 \\ 2 & 3 & 2 & 19 & 0 \end{array} \right]$$

Fler obekanta än ekv.

Alltså oändligt många lösningar.

Finns alltså massor av sätt att skriva

$$0 = x_1 v_1 + x_2 v_2 + x_3 v_3 + x_4 v_4$$

där $\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{bmatrix} \neq \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$.

b) Söker x_1, x_2, x_3, x_4 s.a.

$$w = x_1 v_1 + x_2 v_2 + x_3 v_3 + x_4 v_4$$

Alltså

$$\left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 2 & 3 & 0 \\ 1 & 0 & 3 & 5 & 1 \\ 2 & 3 & 2 & 19 & 0 \end{array} \right] \begin{matrix} \textcircled{-1} \textcircled{-2} \\ \textcircled{1} \\ \textcircled{-2} \end{matrix} \sim \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 2 & 3 & 0 \\ 0 & -1 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & -2 & 13 & 0 \end{array} \right] \begin{matrix} \textcircled{1} \\ \textcircled{1} \\ \textcircled{1} \end{matrix} \sim$$

$$\left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 2 & 3 & 0 \\ 0 & -1 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & -1 & 15 & 1 \end{array} \right] \begin{matrix} \textcircled{1} \textcircled{2} \\ \textcircled{1} \\ \textcircled{+1} \textcircled{+2} \end{matrix} \sim \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 0 & 33 & 2 \\ 0 & -1 & 0 & 17 & 2 \\ 0 & 0 & -1 & 15 & 1 \end{array} \right] \begin{matrix} \textcircled{1} \\ \textcircled{1} \\ \textcircled{1} \end{matrix} \sim$$

$$\left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 0 & 50 & 4 \\ 0 & -1 & 0 & 17 & 2 \\ 0 & 0 & -1 & 15 & 1 \end{array} \right] \Leftrightarrow \begin{cases} x_4 = t \\ x_3 = -1 - 15t \\ x_2 = -2 + 17t \\ x_1 = 4 - 50t \end{cases}$$

Parametrisering av möjliga koordinater.

Alltså $w = (4 - 50t)v_1 + (-2 + 17t)v_2 + (-1 - 15t)v_3 + tv_4$, för varje t .

Det, finns alltså oändligt många sätt att skriva w som linj. komb. av $\{v_1, v_2, v_3, v_4\}$

3)

Söker normal \vec{n} till planet,

$$v_1 = (1, 2, 4) - (1, 1, 1) = (0, 1, 3)$$

$$v_2 = (2, 3, 5) - (1, 1, 1) = (1, 2, 4)$$

$$\vec{n} = v_1 \times v_2 = \begin{vmatrix} e_1 & e_2 & e_3 \\ 0 & 1 & 3 \\ 1 & 2 & 4 \end{vmatrix} = (4 - 6, 3, -1) = (-2, 3, -1)$$

Alltså,

$$\text{Planets ekv.} \quad -2x + 3y - z + 0 = 0$$

D erhålles genom insättning av x i ekv. (1, 1, 1) i

$$\text{ekvationen.} \quad \Rightarrow -2 \cdot 1 + 3 \cdot 1 - 1 + 0 = 0 \Rightarrow D = 0.$$

Således,

$$\text{Planets ekv. är:} \quad -2x + 3y - z = 0 : \Pi$$

Punkten P:s avstånd till planet Π kan beräknas på flera sätt. T.ex som följer.

Kortaste vägen från P till planet Π är

linjen som går ortogonalt från P till Π .

$$\text{Låt alltså} \quad L: \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix} + \vec{n}t = \begin{pmatrix} 2 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} -2 \\ 3 \\ -1 \end{pmatrix}t$$

På \vec{n} per definition är ortogonalt till planet.

Lös ut L:s skärning med Π genom insättning av L:s uttryck i planet Π 's ekv.

$$-2 \cdot (2 - 2t) + 3 \cdot (2 + 3t) - (3 - t) = -1 + 14t = 0 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow t = \frac{1}{14}$$

$$\text{Skärningspunkten,} \quad \vec{Q} = \begin{pmatrix} 2 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix} + \frac{1}{14} \begin{pmatrix} -2 \\ 3 \\ -1 \end{pmatrix}$$

Men vi söker avståndet mellan denna och P.

$$d(Q, P) = \left| \begin{pmatrix} 2 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix} + \frac{1}{14} \begin{pmatrix} -2 \\ 3 \\ -1 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 2 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix} \right| = \frac{1}{14} |(-2, 3, -1)| = \frac{1}{14} \sqrt{4 + 9 + 1} = \frac{\sqrt{14}}{14} = \frac{1}{\sqrt{14}}$$

Således, kortaste avstånd mellan P och Π är $\frac{1}{\sqrt{14}}$.

4) Finn minstakvadrat lösningen till
$$\begin{cases} 2x_1 + 2x_2 = 6 \\ 3x_1 - x_2 = 1 \\ 4x_1 + 2x_2 = 9 \end{cases}$$

Vi får minstakvadrat lösningen genom att lösa

$$A^t A \bar{x} = A^t \bar{b} \quad \text{där}$$

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 2 \\ 3 & -1 \\ 4 & 2 \end{pmatrix}, \quad \bar{x} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix}, \quad \bar{b} = \begin{pmatrix} 6 \\ 1 \\ 9 \end{pmatrix}$$

$$A^t A = \begin{pmatrix} 2 & 3 & 4 \\ 2 & -1 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 & 2 \\ 3 & -1 \\ 4 & 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 29 & 9 \\ 9 & 9 \end{pmatrix}$$

$$A^t \bar{b} = \begin{pmatrix} 2 & 3 & 4 \\ 2 & -1 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 6 \\ 1 \\ 9 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 51 \\ 29 \end{pmatrix}$$

Genom att nu lösa

$$\left(\begin{array}{cc|c} 29 & 9 & 51 \\ 9 & 9 & 29 \end{array} \right)$$

får vi att
$$\begin{cases} x_1 = \frac{11}{10} \\ x_2 = \frac{191}{90} \end{cases} \quad ; \quad A^t A \bar{x} = A^t \bar{b}$$

Svar: $x_1 = \frac{11}{10}$ och $x_2 = \frac{191}{90}$

5) Definiera en avbildning från $\mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ genom ortogonal projektion på planet $x+y+z=0$.

Finn matrisen som svarar mot denna avbildning

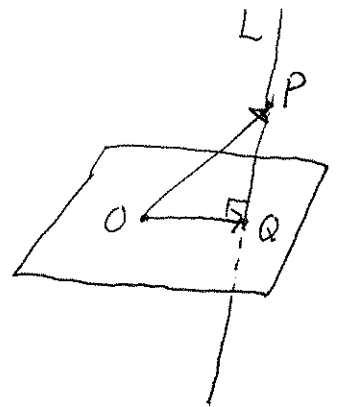
Vi vill hitta matris A så att $A\vec{v} = \vec{u}$, där \vec{u} är \vec{v} 's ortogonala projektion i planet $x+y+z=0$.

Låt $\vec{v} = \vec{OP} = \begin{pmatrix} p_1 \\ p_2 \\ p_3 \end{pmatrix}$ och $\vec{u} = \vec{OQ} = \begin{pmatrix} q_1 \\ q_2 \\ q_3 \end{pmatrix}$

Normalvektorn till planet är $\vec{n} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}$

Linjen L som går mellan P och Q

har ekvationen $L: \vec{OP} + t\vec{n} = \begin{pmatrix} p_1 \\ p_2 \\ p_3 \end{pmatrix} + t \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}$

$$\begin{cases} x = p_1 + t \\ y = p_2 + t \\ z = p_3 + t \end{cases}$$

Insättning i planets ekvation ger oss Q 's t -värde i L

$$(p_1 + t) + (p_2 + t) + (p_3 + t) = 0 \quad \text{ger att}$$

$$t = -\frac{1}{3}(p_1 + p_2 + p_3)$$

$$\text{Så } \vec{u} = \vec{OQ} = \begin{pmatrix} q_1 \\ q_2 \\ q_3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} p_1 - \frac{1}{3}(p_1 + p_2 + p_3) \\ p_2 - \frac{1}{3}(p_1 + p_2 + p_3) \\ p_3 - \frac{1}{3}(p_1 + p_2 + p_3) \end{pmatrix} = \frac{1}{3} \begin{pmatrix} 2p_1 - p_2 - p_3 \\ -p_1 + 2p_2 - p_3 \\ -p_1 - p_2 + 2p_3 \end{pmatrix}$$

Alltså $A\vec{v} = \frac{1}{3} \begin{pmatrix} 2 & -1 & -1 \\ -1 & 2 & -1 \\ -1 & -1 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} p_1 \\ p_2 \\ p_3 \end{pmatrix} = \vec{u}$

Svar: $A = \frac{1}{3} \begin{pmatrix} 2 & -1 & -1 \\ -1 & 2 & -1 \\ -1 & -1 & 2 \end{pmatrix}$

6a A diagonaliserbar med ON-matris

$$A^t = A \Leftrightarrow a = 0.$$

$$\therefore a = 0.$$

6b $\det(A - \lambda I) = -(1 + \lambda)(\lambda^2 - 8\lambda - 9)$

$$\text{Så } \det(A - \lambda I) = 0 \Rightarrow \begin{cases} \lambda_1 = \lambda_2 = -1 \text{ (dubbel!)} \\ \lambda_3 = 9 \end{cases}$$

$$\lambda = 9: (A - 9I)\bar{x} = 0 \Rightarrow \bar{x} = t \cdot (1 \ 2 \ 0)^t$$

$$\lambda = -1: (A + I)\bar{x} = 0 \text{ ger systemet}$$

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 2 & 4 & a & 0 \\ 4 & 8 & a(a+1) & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|c} 2 & 4 & a & 0 \\ 0 & 0 & a^2 - a & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right)$$

Fall 1: $a^2 - a \neq 0 \Rightarrow$ kan ej hitta två
oberoende lösningar,
dvs ej diagonaliserbar.

Fall 2: $a^2 - a = 0$ dvs $a = 0$ eller $a = 1$.

Om $a = 0$ ger del 1 att diagonalisering möjlig.

$$a = 1 \Rightarrow \text{lösningar på formen } \bar{x} = s \cdot \begin{pmatrix} 2 \\ -1 \\ 0 \end{pmatrix} + t \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -2 \end{pmatrix}$$

\Rightarrow A har 3 oberoende egenvektorer

\Rightarrow A diagonaliserbar.

7. Låt $A = \begin{pmatrix} 0.4 & 0.6 \\ -0.2 & 1.2 \end{pmatrix}$.

$$\det(A - \lambda I) = \lambda^2 - 1.6\lambda + 0.6 ;$$

$$\det(A - \lambda I) = 0 \Rightarrow \lambda = 0.8 \pm 0.2$$

$\Rightarrow \lambda_1 = 1, \lambda_2 = 0.6$ är egenvärden.

$$v_1: (A - I)v_1 = 0 \Rightarrow v_1 = t \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$v_2: (A - 0.6I)v_2 = 0 \Rightarrow v_2 = t \cdot \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$\therefore v_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}, v_2 = \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \end{pmatrix}$ är egenvektorer med egenvärden $\lambda_1 = 1, \lambda_2 = 0.6$.

$$\bar{x}(0) = \begin{pmatrix} 1 \\ 3 \end{pmatrix} = 4v_1 - v_2 \quad \text{och}$$

$$\bar{x}(n) = A^n \bar{x}(0) = 4 \cdot 1^n \cdot v_1 - 0.6^n \cdot v_2$$

$$= 4 \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} - 0.6 \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 4 - 3 \cdot (0.6)^n \\ 4 - 0.6^n \end{pmatrix}$$

$$\therefore \bar{x}(n) = \begin{pmatrix} 4 - 3 \cdot (0.6)^n \\ 4 - 0.6^n \end{pmatrix}$$

8

$$\text{Let } X = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}.$$

$$AX + XA = B \Leftrightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 10 & 12 \\ 18 & 16 \end{pmatrix}$$

$$\Leftrightarrow \begin{pmatrix} 2a+b+c & a+3b+d \\ a+3c+d & b+c+4d \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 10 & 12 \\ 18 & 16 \end{pmatrix}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 2a + b + c + 0 & = 10 \\ a + 3b + 0 + d & = 12 \\ a + 0 + 3c + d & = 18 \\ 0 + b + c + 4d & = 16 \end{cases}$$

\Leftrightarrow [Mha Gauss elimination]

$$\Leftrightarrow a=1, b=3, c=5, d=2$$

$$\therefore X = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 5 & 2 \end{pmatrix}$$